

Ana Ristović
LAJKE NA
MESECU

Ana Ristović

LAJKE NA MESECU

SNOVIDNA VODA

(1994)

1.

Sneg pada u staklenom gradu i svaka pahulja
među providnim zidovima udvojena je
kao u ogledalu. Svetlost je podeljena, tiha,
diskretnog sjaja koji je sličan tragu puževe kućice
privržene krotkoj ontologiji lista.
Dokone devojčice iznose mala ogledala pudrijera
na prozore skrivenih soba i okreću
ka zamišljenom Suncu. Potrebno je s dužnim
poštovanjem,
uloviti ga i zarobiti na površini stakla
čineći to veštinom čarobnice. One koja sličnu igru,
ljupko svetogrđe, sklopljenih očiju
čini sa mladim Mesecom, razdvajajući kolena
nad baricom zelene vode. Zima će trajati
narednih pedeset godina. Sunce se darežljivo kruni
i ugasli komadići padaju sa neba,
udaraju o drveće kao kestenje
posle dugih kiša.
Kada svetli prst, skoro u nedoumici,
dodirne dna ogledala, čineći to naizgled slučajno,
devojčice ih hitro unose u sobe,
zavijaju u šarene krpe,
sakrivaju u fioke. Nešto blagog zlata ostaje
i na vrhovima nadlanica, no one to i ne primećuju.
Bogovi su odavno predali milosrdna lica zvezdama
i sada se zabavljaju govoreći
čas jezikom trave, čas jezikom krtica
ili staklenog drveća, a onda godinama
ćutljivi su sasvim.

U našem uhu drugačiji je zvuk

Jutro podiže nevidljive mostove nad Mrtvim morem:
mostove od peska i proklijale soli.
No nebo je oslobođena pustinja: Lotova žena,
već starica, i dalje se okreće, leđa obraslih
u kristale. Nepca su joj suva, jer njen vrat je
grlič klepsidre. I topla kamena reč
sitni se u mrtvorodne svitce, koji nikad ne zasvetle.
Bog trave je ovde stari perverznjak privržen
samo kamenju - sve što mu izraste iz oštih prstiju,
pogrize i ispljune na mudračke dlanove.
Samo zbog njega bela kokoška tišine čuči pod
oblacima,
i gluvo perje prigušuje zvonko meškoljenje zvezda.
U našem uhu drugačiji je zvuk mekog šaputanja
škorpijice koja ljubi svoju čulnost,
svijenu u rep. Pustinjsko meso treba jesti polako,
košer samo uz krišku još mladog meseca.
Kada dostigne oblinu svog naprstka, pokriti se
peskom po licu i gristi drevnu anemiju
soli pod bregovima: umornu nadu Božjih suza.
I otkriće se nenadano: tajna simetrija mostova
i pod njom cvetovi od peska i probuđene vode.

Zemljište

Ako pogledaš kroz prozor, ne očekujući ništa,
baš kao da to činiš prvi put, ugledaćeš
Japanku koja se penje dugom stazom
što vodi kroz brda. Njena mala žuta stopala
ostavljaju trag sličan tragu lasice.
I oko kamenja raste sitno, belo cveće,
jer celog proleća, mesec kaplje na tanke prste
oivičene zelenim i žutim. Čućeš kako
sa vrha brda odjekuju zvona i glasovi -
nekoliko dečaka sahranjuje sićušnu pticu
čije je perje jarkih sunčevih boja.
Ptica je toliko mala, da se može staviti u kutiju šibica.
Sasvim jasno, kao da je možeš dotaći prstima,
posmatraćeš Japanku dok se penje ka vrhu
noseći u ruci kofer od pruća. I u njemu
dva nemirna skakavca koja se bore
kao dve travke dok se opiru vetru.
Čućeš tiho udaranje njihovih krila i
šljunak pod nogama one koja se penje
i čije srce je sada negde u stopalima
ne veće od zrna borovnice.
Ako pogledaš kroz prozor, ne očekujući
ništa, ni nebo, ni pozvani dan, ni milost
granja koje dodiruje stakla,
ni to da u oknu možeš ponovo videti
svoje lice, već da ni okno ne mora postojati.

Onda

Posmatrati planinu kroz prozor voza
i misliti da je baš ta planina ona
koja nosi tvoje tragove.
Onda prisloniti kažiprst na maglinu stakla,
potom do njega drugi prst, priključiti im
i treći: prekriti prstima sliku
udaljene planine, koju vidiš kroz prozor,
kao što bi dlanovima prekrio sićušnog insekta
na stolu, pre no što ćeš ga poklopiti čašom.
Onda posmatrati vrh planine, čudno uhvaćen
u razmaku između dva prsta prislonjena na staklo,
nežno i sa puno pažnje, kao prepoznato lice
neke žene dok ga otkrivaš vrhom kasnog leda.
Planine neprimetno podrhtavaju dok putuješ
kraj njih i zamišljaš da ih loviš
jednostavnim pokretima ruke.

Potom sići na stanici do koje te ni jedan
od nekadašnjih puteva nije mogao dovesti,
držati za ruku onu zbog koje se glasovi voza
slepo podupiru jedan o drugi
i dok vreme i predeo sa pažnjom ostavljaju
senke na njenom licu, prijemčivom kao da je od
peska,
pevušiti ili pričati kako postoji jedna planina
koja te uvek prati ma gde putovao,
ona koja nosi tužnu sličnost zvezda uklesanu
u kamenu - kroz sve prozore ovog sveta i kroz sve
svetove nastale na varljivom staklu
lutajućih prozora.
Biti toliko blizu stvarima za koje bi želeo
da ti se otkrivaju kao kamenje u pesku,
nakon povlačenja vode,
ne verovati u ponore između prstiju
kroz koje vetar zviždi iluziju, tamnu kao srebro,
na svoj način.

* * *

"San postoji tamo gde ima kamenja"

Jehuda Amihaj

Upaliću lampu da osvetlim šum što kaplje
niz zidove: danju su okna obrasla puzavicama
i hladnom mahovinom, nema nagoveštaja,
svetlost trne u sečivo, lišće je pokapano
krvlju koja je bezbojna - ili su to suze onoga
čija je krv već iscurela u pukotine?

U sumrak me zidovi propuštaju kao zvuk orgulja,
mislim o daljinama, okamenjenoj tuzi,
skupljenoj u so, o nebu koje noću putuje,
u mekim talasima, ka jugu. Da bi s jutra
prokrvarilo u moru, isparilo otčarano suncem,
u zanosu korala. Još jedno godišnje doba,
pronalazi te, nesigurno, kao utrula ruka,
među bregovima, u tišini neizgovorenog.
Kamenje bi moglo udvojiti tvoj glas,
ponoviti srebrnu nit na drugi način -
sudarom ploča u tajni krečnjaka,
otvaranjem grobnica, kotrljanjem krhotina
koje se ne otkrivaju. pa ipak svoj znak
ne možeš sakriti: ogledala koja te prepoznaju
uvek na drugačiji način, mimikrija su leda
po kojem si, razmičući prste, koračao.

I kada nasloniš uho uz stakleni zid, saznaćeš:
bila je to tek kap vode u peščanom satu
i otvor, suviše uzak da propusti
osumnjičeni beskraj.

Tata

Kada se devojčica probudi, pod jastukom nalazi
figure načinjene od voska: glatka, od prstiju
topla tela malih ljudi bez lica,
žute zmije zaustavljene u lakom krivudanju,
konje čiji su repovi visoko izvijeni
kao da je vosak sačuvao nešto od
neuhvatljivog plamena sveće, oblike koje je prijatno
držati u šaci, jer prst ostavi otisak,
čudni splet linija zatvorenih u harmoniju krugova.
Otac je zauzet nečim što drži između palca i
kažiprsta,
sedeći za stolom, kraj nakrivljene sveće.
Plamičci su palacave zmije iz ponavljanoog sna,
opipavaju vrhove bušnih papuča. Pred samu zoru,
odlazi na obalu reke i tamo dugo
posmatra ribe koje uzleću nad vodom
kao britki srebrni noževi.
Druga strana reke na koju nikada neće stići
je svakako, njegova: motor čamca je obavijen
zelenim ledom, a voda odveć hladna i neprozirna.
I ujutru treba govoriti sasvim tiho,
jer se kraj nogu čitav svet obrušava
i ponovo niče sa zemlje, u vidu lakih,
staklenih tornjeva.

Tvoji mali anđeli čija krila umesto svetog praha
nose strugotinu,
Tvoj gavran - prva crna kap mastila,
Tvoja svinja na ružičastoj uzici koja te prati
tarući njušku čas o jedno čas o drugo tvoje koleno,
Tvoji predmeti za svakodnevnu upotrebu,
drveni jastuk za drveni krevet u kome će
lažno vreme ogledati svoje dodvoračko,
uspijeno lice,
vazduh, svakako tvoj, pun ptica kao
svetlucave prašine, i naravno,

ona prevrtljiva ruža koja ti okreće čas jedno
čas drugo svoje imaginarno lice,
prolaze kroz ključaonicu tih zatvorenih vrata:
svet je odlično smišljen, kažeš,
unutrašnjost planina otvara se, vremenom,
kao prevrnuta rukavica.

A poezija je ukleta jer su reči koje
niko nije smeo dodirnuti, nanizane
na paukovu nit. I tvoje lice u zgrčenoj šaci
je ljuštura za dan: praznici i letnje zabave
su od lažnog srebra, treba pribeći rasutoj travi
povrh primirene vode, kao metodi.

Nadohvat ruke - taj umnoženi, varljivi prostor
oproban u mnogostrukom trajanju,
nadohvat kovitlavom snegu i tvoji prsti
već oprobani u korenju drevnog drveća.
Oštrom kao vrh pera, istinita ruža,
početna svetlost i prvo izdajstvo
pronađene reči.

UŽE OD PESKA

(1997)

* * *

Jednom, sanjala sam kugu -
na hiljade zaraženih, u brezovoj šumi
vodili su ljubav
guleći leđima stabla,
dišući snažno kao oluja
zatvorena među mirnim drvećem:

Kao da gibanjem tela dozivaju duh podzemnih voda
kroz krošnje proterujući i dan i oduzeti im vek.

Iznenadjeni: jer svaki prst, gležanj i bedro
behu pokrenuto čudo
svaki pokret, gipka radost čula.
Nekad prostor sumnje i stida,
sada obilja, istinitog.

Izdaleka, činilo se: sasvim bela tela
su drveće što se gibanjem priseća
zaboravljenog pira.
A osećanje smrti, za svakog
tek odora od trava na koju se diše:

Za stotine njih što su se pribijali uz stabla
kao uz loše srasle kosti
iznova opipavajući svet obećan drugima.

I kao da se ništa nije razlikovalo
od edenskog vrta
osim uverenosti da je on ipak negde drugde:
čudesnim bolom ponovo pokrenut svet.

Jednom, u tom snu o kugi, posle koga je buđenje
otvaralo oči kao dva groba
koje napuštahu nečiji udovi cele noći,
sasvim sporo,
kao da prelaze, ne rub, već rastojanje

od hiljadu milja.

* * *

U vreme najave rata doputova
belgijski prijatelj:
njegov brod, danima oklevajući
slani dlanovi propuštahu kao popino prase.

Sa njim stigoše i neupotrebljivi darovi:
baštovanske makaze za nepostojeći vrt,
skijaško odelo za nepostojećeg skijaša,
planinarski ranac za nepostojeća putovanja,
mapa flandrijskog grada,
kao paučina pod staklom
za prazan zid koga nema.

I tanke, turske muštikle od ružinog drveta
koje sam izdelja, tako dugačke
da su se pušači u maloj sobi sudarali
ukrštajući ih kao zapaljena koplja.

"Predviđene su za veća rastojanja -
dobra bi bila prostrana terasa, salon
ili piknik u polju.
I dim treba ispuštati polako, jer ovo je drvo
koje ga upija: gajeći sićušne larve
što dimom se hrane."

Reče
dok mu je velika muštikla štrčala
kroz pustinjačku bradu i kosu
kao kljun pupavca koji pretražuje
nepostojeće gnezdo u vazduhu.

U vreme najava, i njegovi darovi
najavljivači drugačijih upotreba:

Nužnih rastojanja, jer sve manje beše
onih između kojih bi se mogla povući;

Zapaljenih stabala, prezasićenih dimom
što rastu na nepostojećoj zemlji;

Odsutnih primalaca.

* * *

Tek što poče prevratničko doba
kad upravnik opere odabra ironiju
zatvorivši se u koncertni klavir
na kome "beretom" izbuši za vazduh četiri rupe.

Tih godina samo zidovi prazne hale
ponavljahu njegov solilokvij
kroz muzičko bure propušteni u etar -

O korisnosti muzike, u prevratničko doba -

Oboriti gong u polje umesto kazana,
spustiti zvona na vreće sa brašnom i solju,
zlatnike i dugmad u zevove truba
a tegle s pekmezom i mašću u klavire
postrojene u predvorjima
kao crne kornjače ukočene
pri uvlačenju glave pod oklop;

Tajne cedulje nanizati na violinske žice
smotane u klupko, čušnute
u pribor za pecanje;

Dete što nema krevetac moglo bi
u preuređeni kontrabas

I vojska će srećnija biti ako joj se sledovanje
deli otvorenim tamburicama
umesto malom kutlačom

Bubnjarske palice ponuditi lokalnoj policiji
jer uvek postoji koža zategnutija od kože

Radi kontrole melodije
praporce sa sanki preseliti na kape
uostalom, i muzika evoluirala seobom

iz donjeg u gornje

Što više tišine, to više i zvučnika
magnetofona da zabeleže nepriznat titraj

Rasturiti tržište prigušivača
O gudala okačiti zastavice

A povlašćen prostor prenosnika zvuka
umnožitelja već iščezlog tona
ostaviti samo ćutljivim stenama:
između njihovih amnezija
dovoljna rastojanja nikada narušena neće biti

Muzika lako odustaje od instrumenata
u prevratničko vreme, njen celi je svet
zaboravi li na oruđa -

Tako je kloparao, suva semenka u klaviru:
upravnik opustele bine i zavesa
zauvek podignutih kao smotana jedra ...

Tek što odabra ironiju, kad spustiše ga u podrum
ložačka leđa, domarske ruke
jer polirano drvo dobro je za potpalu
kad halu treba zagrejati
za dolazak hora

A dirke - kao domine - strpati u vreću:
uz njih neko već smisliće
pravila nove društvene igre.

* * *

Mali atelje u sred milionskog grada ...
Ljubopitljivost starih balkona:
Svaki je vilica buldoga
spremna da se povuče na vreme ...

Poznanstvo iz detinjstva, otkriveno za stolom:
nekad stidljivko iz klupe, sada slikar aktova
što viri između platna na kojima dremaju
ogromne Venere
kao prostreljeni kitovi na palubi broda.

Kaže, otkriće mi tajnu o postanku Eve:
teorija, priznajem, smela.
Rebro? Puritanska priča
na koju pape klimnuše glavom.

Pre će biti da je Bog stvorio prvo
bradavice dojki,
pupak
i čudo pod Venerinim bregom.

A onda, veran simetriji
povukao vertikalnu
i po uzoru na te četiri tačke
stvorio crte lica:
oči, nos i usta.

Raspored isti, ali u malom.

Idealna žena imala je dva lica usaglašena
gornje i donje
i po tome ju je prepoznavao
idealni muškarac:
kada bi jedno bilo spremno za razgovor
tada je i drugo polemično otvaralo vrata.

Da neprevaziđenih Eva!
I kod zakopčanih do grla moglo se znati
po položaju usne i rasporedu zuba
kakve grimase pravi arhi lice
pod košuljom i suknjom.

Ali posle kataklizme
i svih božjih tumbanja - razrađuje znanac priču -
zavadiše se dva lica što čine ženu:

Od tada, brbljivost jednog prati
prkosno ćutanje drugog
i obrnuto, u opštoj pometnji

Ni jedan Adam više se ne usuđuje
da izvodi zaključke vredne života

Niti žena što otvara usta vešto
kao da čuva u njima kastanjete
obećava, kao nekad, muziku orkestra
na donjim spratovima zastrtim kožom

* * *

Šta je poezija

Prvo upoznavanje, još iz školskih dana:
dečiji pesnik koji je obećao dolazak
pa ga ne beše celog časa

Razočarane učiteljice koje pod katedrom
noktima drobiše kredu:
"On je jedno od lepših lica
u svetu poezije, netipično za poeziju."

Jedan vrabac koji je uleteo
i niko ne posegnu za njim
ni kapom ni rukom
da bi obnevideo udario o sliku vladara
prilepivši tri peruške na usta
i neko iz poslednje klupe, ko šušnu:
"Gle, kao da ga je pojeo" -
kao da je tako naredio duh odsutnog pesnika.

Mukla tišina, takt domarkinih pletećih igli
čijan čak na poslednjem spratu:
kao da u rukama gaji
ogromnog insekta gladnog vune
metalnih nogara što stružu li stružu ...

Ono što se moglo dogoditi
Ono što se dogodilo nije
Ono što se događalo između dodira pletećih igli
Ono što se trudilo da opovrgne samo sebe
i produžavalo čas izvan mogućeg
pretvarajući klupe čas u klevke, čas
u male dečje grobove ukrašene politurom ...
Ono šta smo mislili da je poezija

Kad pojavio se, pred kraj časa

brka u džinsu i oranž sakou
obgrljen čovekom kome lice beše
svo u ogrebotinama, kao prerezani nar -

"Imali smo udes deco	izvinite što kasnim
pesnici ne lažu	poezija još manje
ovde moj taksista	doveden kao dokaz
ambulanta može da čeka	naraštaji ne
ovde i cepanica	zabodena u dlan
izvukoh je zubima	verujte na reč
poklanjam najboljem	daj olovku vamo ..."

Šta mislismo da je poezija
Šta je poezija

Ono što se trudilo da opovrgne sebe
Ono što se dogodilo dok se samo moglo dogoditi
A dogodilo se nije

* * *

1628.

U švedskom avionu, uz čaj i zabavu
nude mi znameniti hleb
VASABROT
tanan i suv kao đon cipele
posut susamom kao zlatnim bubicama

Na susednom sedištu
jurodiva kaluđerica mišjeg lica
prvi put na nebesima motorizovana
ubeđuje me da je to pričešće
jer što smo bliže Bogu, to su veće hostije.

Pod nama Baltik, uzmiče sporo
kao teška svila ...

Objašnjavam joj uzaludno -
ako je tako, ovaj hlepčić nije telo Boga
već kralja.

Gustav Adolf Vasa 1628.
gradio je brod kao raskošnu kulu
ne štedeći darove saveznika
ređao skulpture
bronzanih Najada
i brkatih Vikinga
duž jarbola, jednu preko druge
kao hor osuđenika
vičući -

Ovo je moćna zemlja
raskošna, veličanstvena, snažna
kao brod -
čak i kada je brod počeo da tone

stotinak metara od luke
pretovaren blagom
prigušivši glasove kraljevih mornara,
čudesni brod ...

Koga je tri veka skrivalo more
i baltička so, prema drvetu milosrdna.

Kroz brujanje motora, šapućem malom mišjem uhu
koje crno platno skriva
kao ključaonicu muzičke kutije -

Grickajmo hleb uz puter
ili marmeladu od šipuraka, još bolje
ostalo je, sestro, na vama ...

Na istoj kilometraži od zemlje i Boga
vi zamišljajte hostiju,
a ja ću, zarivši zube u parče,
činiti to kao da je dno broda
kojim se još uvek neko spasiti može.

* * *

Mami
1914.

Večeras su opet na programu
Hjustonovi "Mrtvi":
sneg po celoj Irskoj
okupljanja za stolom
guske pozlaćene pivom i
natpevanje starica od koga krive se sveće
pocrnele samo s jedne strane.

Već znam, pred ekranom
majka će držati olovku u ruci
pokušavajući da zabeleži pesmu
nepoznatog pesnika
- koju Džojks ne pominje -
pred kojom u filmu drhturi cela Irska
i republikanska i protestantska -
ljubavnu, meku, tužnu
o rastanku, a o čemu bi drugom.

I po stoti put neće joj poći za rukom
jer je reči na početku uvek začaraju
snagom svoje plime
i prsti se zaustave na hartiji
skupljeni oko olovnog srca
kao glava krupne ptice što osluškuje
melodiju za koju unapred zna
da neće moći da je ponovi.

Pred odjavnom špicom
prelistavaće novine
tražeći reprizu ...

Leto je, bubice se pare na zavesama

pod nebom što je pucketavi ekran bez slike;
ulicama se kotrljaju oni koje je
samo usvojio život
kao klupčad umoljčane vune -
dodirivanje odmotanih krajeva je ljubav, kažu
i ne očekuju više ni od sebe ni od sveta -

Dok u posljednjem kadru gledamo sneg
po celoj Irskoj zastire močvare i mrtve
ravnajući račune
kao meka ruka na rulet-stolu
što prikuplja šta je ostalo od potrošene igre ...

Rekla bih majci:
Pokušati da se zabeleži pesma u ovom času
isto je što i stezati ruku pod pokrivačem
da bi se sačuvao predmet iz sna
rekla bih, s upozorenjem
večeras je na programu

Nedodirljivo, nečujno, neponovljivo, nevidljivo

I Irska će nam uvek biti bliža nego mi Irskoj
dok na terazijama stvari ovog sveta
nose prevagu nad literaturom.

U sedamnaestoj, sladila su me *Pisma Nori*
U dvadesetoj poverovah u govor, vođena *Uliksom*,
Danas, mislim na stvarni život:

Na početku veka, Ahasferu Džojisu
Pula beše bliža
nego meni na njegovom kraju
Reče - *Nema Boga za Irsku*,
čekaju nas selidbe sred zlokobnih voda -
Mnogo godina potom, Beket je neopažen gledao
Godoa
u Pančevu, iz poslednjeg reda, suv kao kos
zalutao u lastavičije jato ...

Le Monde beleži impresiju
sa ilegalnog putovanja:
"Taj slovenski gradić u fabričkom dimu
tako podseća na Dablin
Dubh Linn: Crnu Baru" -

Taj gradić tako daleko od Irske
koji je verovao da ima
bar nekoliko godina kako je Beket mrtav ...

* * *

1993.

Tog leta, od jutra do mraka
kao izgnanik u sopstvenoj sobi
otac je čitao Meterlinka:
"Život mrava i termita", čekajući
da se njegovo drveće uspne do prozora ...

Od donjih grančica izdeljao bi olovke
po meri svoje ruke;
pred njim štrudla od maka beše
hijerarhija mravinjaka svedena na prstenove -
Danteov san,
a pepeo cigarete na hartiji
hladno bojište mrava kojima je oduzeta zemlja
i poklonjen užas simbola.

A ispred zgrade, drveće u blatnom tlu
više nego što je mogao učiniti za svoje mrtve -
trešnja i jela - u početku tek žbun
poput mačke
nakostrešene pred grmljavinu:
mravi su bežali od okrečene pritke
da bi ih sustigla hartija na trećem spratu
kao srp nad pustim poljem.

Tog leta, krošnji trešnje je nedostajalo
još malo da spusti se do tamnozelene kupe
kao do zvona po meri njene stoprste ruke
i oglasi dovršenom kapiju
kroz koju bi još samo on mogao proći:

po meri svog svedenog luka.

* * *

1965.

Peti dan kako ne izlazim iz stana
u najlepšem kutku grada
i pomišljam na Holanovih petnaest godina ...

Iz sata u sat između mene i stvari
dolazi do uzajamnog prilagođavanja
kao između supružnika osuđenih jedno na drugo.
Sve češće, potvrđujem narodnu
"S kim si onakav si"
dok telo dobija upotrebnu vrednost nameštaja.

Noću, ukočene noge prelaze rub
kao dve potporne daske što se nude: čini se
bliži se dan kad probudiću se
i krevet i ja bićemo jedno
i hrastovo drvo jače za jednu mene.

Ujutru uz kafu ... stolica poda mnom i ja -
dve su stolice naslagane jedna na drugu
u barskom uglu, pre ulaska prvog gosta.

Razmaknem li ruke, kao za zagrljaj
čiviluk sam što očekujući šešire
već predviđa težinu memljivih kaputa.

A na podu, ležeći raširenih udova -
kao kišobran davno otvoren u sobi
od koga ostadoše samo žice
i parčići istrulelog platna.

Iz sata u sat
tajni sporazum između predmeta i mene
ništi Darwinove zakone
i evoluirati iz stolice u stolicu na ljuljanje

vredno je ljudskog truda ...

I bliži se čas da stvari
preuzmu slobodu pokreta
i skliznu niz parket, bojažljivo
kao lovački psi niz tanak led
za koju uvek nevidljivim plenom.

Iz sata u sat
zbir svih kretnji koje učinih i koje ću učiniti
na prostoru sobe
u najlepšem delu grada
samo je prikriiveni pir predmeta
na buvljoj pijaci kad joj vreme nije.

Peti dan, pomišljam na Holana
i znam: potrebne su godine
i za dušu i za predmete osuđene jedno na drugo
da bi prostor otkrio oku dva meseca na nebu
i bliskom učinio pomisao na Sudnji dan ...

Još uvek, kroz okna vidim svaki put drugo
bledo, zaokrugljeno muško lice
otvorenih usta, kao iznenađeno
i ne znam da li od radosti ili od užasa.

ZABAVA ZA DOKONE KČERI

(1999)

Paund pruža prst

Ovo je hotel za pesnike
od kojih je odustala poezija.
Višečasovni trening tišine
pružaju male sobe s pogledom
na apokaliptični pejzaž.

Katalog bogova deli se na recepciji.
Džepna filozofija već za obedom.
Citati - na zavesama, spremni da
od trulog zelenila odmore magleni pogled.
Tetoviranje ožiljaka - u podzemlju
gde i imaginarna biografija.

U krovnom bazenu opatice
bište perje onemoćalim labudovima.
I pre no pesnik vidi, u mantije skupljaju
sitan izmet sa dna
i umesto njega seju hamburg grožđe.

Sa bioskopskog platna mrtvi Paund
podiže ruku tanku kao viljuška
I jednom po jednom laureatu zabija
drhtavi prst u oko.

Kada iszure suvišne vode
svaka zenica može biti crna cev
preko koje jedna mitologija pod stečajem
motri na drugu.

Najuspešnijima sleduju kavezi
od lažnog, topljivog čelika
i nalog usure
u aleksandrijskoj biblioteci.

Kao prozori u poznu jesen
muze se mute od daha pesnika

koji ne poznaju distancu:
spoj sa svetom uvek traži pruženu ruku
koja se odmara
na oštrici probijenog stakla.

Na večernjim časovima uče se
da se osećaju posthumno:
jedan drugog uzimaju u usta
s oprežnošću i ustezanjem
kao hostije.

Viva Chile!

Ovo su mirna vremena:
prethodne noći, vodili smo ljubav
slušajući čileanske revolucionarne pesme,
dubeći rov u postelji, rasklapajući
i sklapajući tela
poput dve nepodmazane puške.

I kao zategnuta kičma na čaršavu
i igla gramofona činila je isto
dubeći krivu putanju ploče
koju krišom, preko američke granice
davno donese tetka, tad devojka
u izbledelom džinsu i sa parfemom Pačuli
pod resicom uha ...

Sedamdeset i treće, kad ubijen je Aljende.

Da slažem ne mogu:
preko tvog ramena kao preko glatke ivice
broda koji klizi u neizvesnu plavet
cele noći posmatrala sam ih žudno -
svu petoricu sa omota ploče ...

Taj bend za samo jednu sezonu:
"INTI ILLIMANI" -
lica osenčena bradom i piramide tela
pod tamnim pončom
poput kupa kojima se gase sveće
već utonule u čirake.

Njihovi glasovi, nalik monaškim
slavili su nevidljivo i nepostojeće
- pet stihija -
ukrštajući se sa našim disanjem
kratkim i užurbanim,
kao da grabimo vazduh

koga ćemo imati još samo te noći
i nikada više.

"Žene više daju, a manje traže
u vreme revolucija," rekao si kasnije
dok ležasmo podeljeni na postelji:
kao dovršene mape.

I nad nama, rastao nepoznat nam svet,
sasvim nov, koji ne boluje od uzaludnosti ...

U toj, najtamnijoj noći, Mesec
što je dostigao puninu
bio je samo svetli kamen koga je odbacio Sizif
okrenuvši se drugačijoj mudrosti.

Lajbnic

Dan i noć, noć i dan
putujemo ka Sloveniji:
u malom autobusu, među nama
tišina raste
kao grad otcepljen od zemlje i sveta.

Još uvek neznanke, kao dve
lenje muve, sklupčane
svaka uz svoj prozor -

Ona, mala starica, Maruška možda -

u krilu drobi keks, marke
"Lajbnic"
kao da monadu od monade iznova deli
i smeši se, zureći u mrak
svetu što je još uvek
najbolji od svih ...

Ona, što poznaje harmoniju -
Maruška, Blažka, Mojca možda.

U svom krilu drobim poeziju
pod slabim svetlom, na lošem drumu
list po list, reč po reč i čujem:
Srećko Kosovel odriče se sreće
jer svaka lepota deo je bola.

Nad stihovima
nema opravdanja za Boga
i monade što ih šalje
nikad ne stižu do zemlje:
kao varljiv sneg ispare
u prvom sloju neba.

U mom krilu, knjiga pesnika

čije ime unapred se odreklo
harmonije sa srcem i dušom.

Dan i noć, noć i dan
putujemo ka Sloveniji,
ona i ja, još uvek neznanke ...

I čitav svemir ljulja nam se
na kolenima
kao da bi da se odvoji od usnulog Boga
i traži saučesništvo
šapćući nam nežno, na uho:
"Braća smo, po ocu ..."

Posle dvehiljadite

(astronautski bluz)

Posle dvehiljadite
astronauti dremaju na mesečini.
U novom životu, Nil Armstrong je
drvoseča čvrste ruke
čiji zamah seče stabla
kao nekad Mlečni put.

Kažu da negde u visini
postoji planeta
o koju se razbijaju svi svemirski brodovi
kao tanjiri u grčkoj kafani:

posle dvehiljadite
to antički bogovi obeležavaju
davno propalu ljubav.

Posle dvehiljadite
i teologija je deo astronautske igre:
svi čuvaju po malu kutiju u džepu,
uspomenu sa nebeskog putovanja.

U svakoj je delić neba
u najčujnijoj, komadić okrznutog Boga:
jedini novčić na dnu kase
osuđen na ulog.

Ko je okrznuo Boga
u vakuumskom letu, njegovo je
da daje izjave o strukturi neba
o životu u svemiru, ako ga ima.

Posle dvehiljadite
svemir je oporezovan,
astronomi još samo knjiže crne rupe -
levke amnezije, mogućnosti bekstva;

mesečiniu možeš zadržati
koliko hoćeš: ona je samo ono
što se preliiva preko ruba ...
Dvehiljadite.

Na svakoj planeti
drema po jedna Lajka
koja čezne za buvama.

Opipljivo

U noći popuštanja Zemljine teže
u postelju odlazimo s kamenjem.
Kamen kraj leve i kamen kraj desne noge,
kamen za glavu, a za svaku misao
šljunak u džepovima pidžame.

Ljubav vodimo tiho i sporo
jer duša isparava sa znojem.
Naše razapete kože su platno vazdušnog balona
poslatog iz nigde u nikud.

Zemlja više ne kažnjava greh drveta spoznanja.
Krevete ne prikucava za tlo kao za krst.

Sve je sve više sklon lebdenju.
Vazduh zagađen sve lakšim telima
koje nije okovala sumnja.
Hranimo se u letu:
skorupom magle,
pticama prženim na Suncu.

Samoubistvo iskakanjem kroz prozor
ne uspeva više nikom.
Mora opraštaju utopljenicima
vraćajući ih na površinu:

prošlovekovni skeleti sustižu
prošlonedeljna nabubrela tela -
komični susreti istorijskih datuma
u crnoj rupi.

Ne varaju nas čula:
neko je blagoslovio materiju, ne znajući
da ona priželjkuje iščezlu težinu
kao godinu iz kalendara odbačene religije.

Nad zemljinom poluloptom,
u sočivima, brušenim Spinozinom rukom
odražavaju se dva tela iste odsutnosti.

Rajska pesma

S jeseni nas posećuju mrtvi:
njihove kose pune su paperja - kažu,
u visinama mitare se anđeli
i velikodušnost samo jednog dovoljna bi bila
za jastuk koji nudi proročke snove.

U raju im je dosadno:
ne priznaju pejzaž koji ne skriva ruševine
niti plavetnilo koje nije naslućeni potop;

Krug nude za deo napetog luka,
napeti luk za podrhtavanje vazduha
što najavljuje prolazak strele.

S jeseni, otac dolazi po Kjerkegora, Vitmana
i nedočitana Bodlerova pisma:
pod nevidljivom miškom odnosi vidljive knjige
koje će mu oduzeti već na ulasku na nebo.

Očev otac bira Jiričeka, Velsa:
Istoriju Srba i sveta, i časovnik na lancu.
Otpale kazaljke zveče pod staklom
kao telo sasušenog kukca.

Očeva majka gužva lice,
čezne za svakom izgubljenom borom,
nedovršenim bolom.
Poverava nam iz noći u noć -

Raj je samo zlatni zub u vilici Boga
koji skriva šupljinu,
a oglašava dobroćudni osmeh
dok u krv smrtnika pušta
otrov potpunosti.

S jeseni, kad mitare se anđeli

naši mrtvi što ponovo bi čitali iste knjige,
pričali, pitali tamo gde jasnost rubi puteve,
žudeli za težinom koraka
i procepom zemlje;

Jedinstva bi menjali
za nedostižna rastojanja,
tišinu spoznaje za napon
između reči ...

S jeseni, u skladištu neba
niski oblaci što prete kišom su
rastočena srž davnih kostiju
koja čezne za silom teže.

Pre tridesete

"Čovek prestaje da bude mlad
kad shvati
da ne vredi poveravati bol", kaže Paveze.

Knjiga lako klizi sa kolena
u vozu koji stremlji ka zapadu Italije.

Koji god prozor da otvorim, vidim:
Čezare saginje glavu.
Dvadeset deveta mu je i već mu smrt
prašta ubrzane korake,
kao i on što unapred za Pijemont i Torino
smišlja reči milosrđa.
Svaka ulica ispit je savesti.
U daljini, suvi sneg kovitlavo zastire polja:
kosa prerano osedelog mladića
koji ima nazore starca.

I na bol se pristaje kao na obavezu
prema drugom: prvo ga prihvataš,
onda sklapaš poznavstva, smešiš se,
pružaš otvorene ruke.

Ovo su dani sporih pokreta.
Bližim se tridesetom kao voz koji okleva
i nasred puta otkaći poslednji vagon
da bar nešto ostavi međuprostorima.

Sve manje govorim o onome što je vredno truda
sve više trudu poveravam nemoguće
unapred priznajući poraz.

Na drugi način, nego Paveze:
u predratno doba i stanice u Italiji
drugačije behu.
Kad pisne lokomotiva, male žene

u crnim, zvonastim haljinama
pojurile bi do šina, obavijene parom
kao kadionice u rukama nevidljivih popova
koji tamjanu i žaru poveravaju
poslednju oproštajnu reč.

Moje noge, pod kratkom suknjom
istegnuto su klatno što je preraslo
poverljivu kupolu i udara
u prazno.

Lingua franca

Po povratku sa nudističke plaže
u hladu sobe prelistavam
Noama Čomskog -
u pauzama između teže shvatljivih termina
posežem za melemom kiselog mleka
i pomišljam:

nudistička plaža je idealan prostor
da telo posmatraš
kao ovaploćeni jezik ...

Gde svi su nagi, drugačije je:
najednom, toliko muškaraca
koji među nogama čuvaju
oborene mikrofone
i toliko žena kojima pod trbuhom
miruje mali, tamni disk
kao long-plejka od četrdeset pet obrtaja
koja nikako da se zavrti ...

Toliko dobrih prenosnika zvuka
na nudističkoj plaži, a niko
ni glasa da pusti: retkost je
podignuti mikrofon u hladu
i to su obično glasnogovornici
brbljivci, bukači -

A ploče se na suncu pregrejavaju i tope
i igla preskače
ponavljajući isti ton sve do prvog mraka.

Između govora i tela, vidiš
kako čudna nesaglasnost raste,
nesporazum caruje
pod krunom od razjarenog Sunca.

Nag čovek među nagima
prvi put ne zna šta da radi
sa svojim posebnim delovima:

to je kao sa rečju koju
prvi put izgovara naglas -
i lako prevaljena preko usana
kao da je tuđa.

Mišima

Iz večeri u večje, majka čita
"Kodeks samurajskih veština":
svako novo jutro je belina tela
koju otkrije
rastvoreni crni kimono -
vrh sečiva treba zabosti
što dublje.

Sa danima se nositi
kao sa bliskom kožom uvek spremnom
na sepuku.

Kraj uzglavlja, umesto Biblije
držati Mišimu čije korice
sličje kutiji od lipovih daščica.

Iz njih i najtužniju istinu
birati pažljivo prstima, kao da je
trešnjin cvet
kome se ritualno, dva mala demona -
demon sećanja i demon zaborava
klanjaju u isto vreme.

Iz večeri u večje, majka izučava
samurajske tajne: pred spavanje
mesta u knjizi obeležava iglom
skliznulom niz probuđeni vulkan
raspletene punđe.

Samo ona zna: postoji
još jedan, nepisani zakon koji kaže
da su godine zavesa od papirnih ptica
kroz koju se treba provući
očuvavši tišinu,
a pogrešnim rečima i suvišnim dahom
ne zaljuljati nijednu.

Podneti samo
blagi šum malih krila
za leđima.

U policijski čas

Naši dani su okrugli:
voćke koje ne razaznajemo u sumrak
i osećamo hladne, pod tabanima.

Dišemo cenzurisano:
čak i od toplog daha mogla bi da pukne
tanka pokorica.

Ljubimo se samo zimi
dok mrzla zemlja skriva tragove,
a sneg naša gola tela.

Čini nam se da rukom otkrivamo svet,
ali pod dlanom je samo koža trupa
koji se tanji i otkriva žile
slivene u mapu usnulog grada
u kome su dobici i gubici vremena
odavno izjednačeni.

Budimo oprezni, nas dvoje, u policijski čas:
iz noći u noć
duša mi viri kroz špijunku između nogu,
iz noći u noć
bedrima joj spuštam rampu
i jutrima čekam da se vrati
njen izgubljeni ostatak.

I tada, ako dan počne
buđenjem kraj tvog tela
bedra ga stežu čvrsto, kao da prepoznaju
njen iščezli deo
i trude se, trude beznadežno
da ga potisnu natrag.

Na jeziku držimo otrovne semenke
ali još uvek biramo nežne reči,

u tamnim voćnjacima
čije drveće ubija zagrljajem
sve što se domogne granja.

Živi tek na trenutke, ti i ja,
tek đubrivo na tlu naših dana,
u zatišju
između dva otkucaja,
između dva zatezanja i mekšanja kože
i promena koje poteraju krv
u suprotnom smeru,
između dva prezrela jutra na pocrneloj travi,
u noći zarđalih srpova,
pod davno pokošenim nebom
dok naš polumeseć raste
još samo u korenu nokta.

Licem u lice

Dani oporuka, dani priznanja: prva pesma
u kojoj rekoh "Ja"
ulazeći u reči kao da sklopljenih očiju
zašivam dugme za džep
iglom ga odizujući od kože.
Na levoj strani, iznad samog srca.

Koje zaobilazih pažljivim ubodima
jer pročitah negde: tako se kroji
iskrena poezija -
kada uveriš srce da si odustao od njega.

Kada ti se čini da ne možeš ništa reći
ni o ljubavi, ni o strepnji, ni o kazni
ni o onome što je mimoišlo sećanje
u širokom luku,
tada se sve to, neizgovoreno
samo izgovara; i tek tada

odgovorna sam za ono što nisam
i šta ću možda jednom tek biti.
Svaka reč, poput vrha igle
spušta se sporo
tražeći pravu razdaljinu od kože i srca.

Meru podnošljive iskrenosti.
Veštinu krojača koji tkaninom ne skriva lice.
Nauk priče što je vekovima šapuću
hasidski starci, kraj toplog zida:

o zemlji, koja je tek naprstak Boga -
za svaki promašen ubod, samo način
da se Njegova ruka zaštititi od bola.

Oko nule

Nezavisne smo žene.
U iščekivanju nove ljubavi
dišemo astmatično. Hranimo se pilulama
neispunjenih obećanja. Tonemo u mutne snove.
Dvadeset i četiri časa bolno vodimo ljubav
sa migrenom
i opraštamo joj jer je ženskog pola.

Nezavisne. Svojim muškarcima
kuvamo jela kojima su nas naučili
njihovi prethodnici.
Makarone u obliku klitorisa.
Kečap što klizi kao menstrualna krv
i obećava samo lizanje tanjira.
Al još uvek verujemo u trijumfalne kapije
koje rastu između postelje
i kuhinjskog stola.

Puštamo im muziku koju smo slušale
pri gubljenju nevinosti i devojaštva.
Među zavodljivim vešom
setno čuvamo primerke
sa nevidljivim tragom prethodnih spermi.
Njišemo bedrima kao da okrećemo mlin:
posle izvesnog vremena curi
još samo lepljiva žuč.

I kažemo, da ne verujemo više
u zajednički vazduh
koji se može deliti između usta i usta,
a sve češće ostajemo bez daha.

I kažemo, da centrifugu veš mašine
koristimo samo kada se na njoj
može odigrati dobar snošaj.
A u program pretpranja i ceđenja

sve češće, umesto rublja, ubacujemo
parče po parče svoje istanjene kože.

Nezavisne žene. Cenzurišemo
svoje odveć meke reči.
Podupiremo reviziju osećanja i teoriju
po kojoj je prvo nastala nedužna Eva,
a Adam zagrizao otrovnu jabuku
jer je poželeo da mu Bog
od zmije stvori još dva falusa:
mislilo, jadničak, da mu jedan
dovoljan neće biti.

Nezavisne, kažemo, više no ikad.
A u osamljenim noćima, u usku vulvu
spuštamo svoj čudesni prstić sve češće,
kao da ubacujemo metak u puščanu cev
koja opaliti neće.
I smešimo se, s tugom, u snu bez snova.
I ruka je na sigurnom, dok kruži
oko meke nule.

ŽIVOT NA RAZGLEDNICI

(2003)

Autostop

Sinoć sam bila autostoper -
zaustavila sam svoju dušu
na drumu klizavom kao đavolja sluz.

Pretvarala se da me ne zna, prokleta kuja,
i da joj je moje lice potpuno tuđe.

Umesto kilometara, prebrojavala je
moje kosti, kao da nabira tkanje
na kome moljčeve rupe
nastaju pre poslednjeg čvora i ruba.

Umesto benzina, mešala je moju krv
sa gorkom sumnjom i talog iluzija u limfi
sa iskustvom osjetljive kože i trulih guma.

Moju južnu iznurenost upotrebila je
za kroćenje ceste
između praznine koja pruža udobnost
i praznine koja se useca u kožu
poput tupog noža.

Sistem mojih bubrega iskoristila
za sopstvenu preradu Boga:
od tada mokrih samo mlaku krv.
A onda, kao mužici što odlaze u vojnu
u ime pozdrava, nevidljivim koncem
mi zašila brbljivu vulvu
da bih u njenom odsustvu
pozornije opažala svet.

Privezanu za gepek
šlepala je zajedničku prošlost -
zbunjeno jagnje što ne zna
vode li ga na ispašu ili na klanje.

I sa svakim kilometrom
otpadahu delovi kola -
ostadoše nam točkovi u blatu
i volan, zakucan za oblak.

Izrabljivala me, sopstvena duša:
na loše procene ponekad pristaješ sam.
I rekla mi: "Samaritanka sam
i zato te primih,
a vidim da gume lakše podnose
težu časa nego nas dve."

A onda, stvorila tek promaju u meni,
ušavši mi na jedno
i izašavši na drugo uho.
Kao da se nije ni dogodilo ništa.

Samo su se bubne opne malo zanjihale:
te krute zavese sobe u kojoj
već dugo ne stanuje niko.

Podzemna ljubav

Kada smo se uselili
bili smo napola u zemlji
napola nad njom -
stan u suterenu sa pogledom na vrt
pun breskvi i višanja u cvatu.

Znali smo da natrula tela uplaši prejaka svetlost
i isuši vlagu koju mogu deliti samo udvoje.
I ležali smo nagi u hladnoj sobi
i klizili jedno po drugom
i razmenjivali male, hranjene smrti
kao džempere u koje su moljci
davno utkali legla.

Kada smo se uselili, rekao si:
"Nekim knjigama treba dati pravo na olakšanje",
i na policu u WC-u, u vertikalni
do podzemnog sveta
postavio Džojsova pisma Nori.
"Neke snove treba zauzdati", rekla sam
i kraj uzglavlja, poput koplja
porinula *Kratki pregled raspadanja*.

Kada smo se uselili, napola u zemlji,
napola nad njom,
povukla sam kao Arijadna pupčanu vrpцу
koja ti je rođenjem bila tri puta
obmotana oko vrata.

I ti, mojih pola kilograma
koji me nekad deliše od inkubatora
pretvorio u silu ljubljene mi teže
što nedostajale siroti zemlji
da me pričvrsti za sebe.

Bili smo dva napukla čuna

iz kojih je neko godinama vadio vodu
i vraćao je u more.

Danas smo dve šupljine
u kojima rastu dva čuna
što znaju za rub,
a ipak podižu vesla u tišini.

Više se ne propinjemo na prste
da bismo videli nebo:
verujemo, ono čas beskraj, čas pustoš
pozajmljuje od nas.

Truljenje je, dušo, privilegija zrenja;
nad zemljom i u zemlji,
isti užitek, ista razmena.

Jezik, moj jež

Ljubljanski taksisti se klade
da sam iz Ukrajine.

Na moje "Dobar dan",
požele mi dobru noć -
moj slovenački miriše na jug ili istok,
siguran užitak.

Beogradski misle
da dolazim iz užičkih krajeva:
otežem, tvrde, kao Morava pred sušu.

A oni oko autobuske stanice
na koju stižem umorna od puta
kažu mi da mi Ć nije kao njihovo meko,
mora da sam Slovenka -
i pod povišenim pritiskom
taksimetar otkucava sve brže i brže.

I pitaju se, pod kojom firmom
vozim tanko telo, usijanu glavu,
čiji je mali kofer na kolenima i pod njim
čija kratka suknja,
ćumez s namenom vedrom.

Čije je tvrdo DŽ na sandalama
privezano umesto kopče
i čija su dva glasna A iz imena
oko mojih ruku i vrata, umesto omče.

I pitaju se, a ne znaju:
moj jezik brži je od mene,
jež maratonac na 500 kilometara
kome bodlje rastu na unutra.

Kao zaverenici, sastajemo se

u bescarinskoj zoni, na pola puta:
naše su neme šume, gluva doba
u kojima ga mogu grejati u ruci.

Osuđeni jedno na drugo,
gramatičke revolucije preživljavamo ćutke:
ja radost ponovo nađene dvojine,
on, strah od crnog imperfekta.

Tolari i dinari

Tolari i dinari se mešaju mom džepu:
zenit i pomračenje sunca
u istom času, na obe strane neba.

Second hand na beogradskim Terazijama
već dve godine prodaje moju kožu:
prozirnosti otkucavaju
poslednji časovi mode.

Krojačka radnja u Zemunu
pored mojih očiju nudi tri puta skuplje
dugmiće pokidane sa uniformi
pijanih generala.

Moja vulva plovi Ljubljanicom:
uzalud traži sušna polja
i nada se unapred plaćenom honoraru
za trajno navodnjavanje.

A moja glava je postolje
ukradenog spomenika:
istorija dobitaka i gubitaka
na kolenima, za samo jednu noć-

Dragi, imamo onoliko
koliko mi treba da kupim
tromesečnu dozvolu za vazduh tvoje zemlje.

I onoliko
koliko nam traže
telefonski račun i kanalizacija:
protok različitih informacija.

Sami svoje socijalno osiguranje
i carstvo kredita:
ti i ja, najmanja država na svetu,

sa revolucionarnim programom,
uvek u nacrtu.

Možemo birati između priče ili pesme,
ali isto je birati
između šok sobe i
odeljenja za intenzivnu negu.

Danas ćemo jesti
papir sa umakom,
sutra već,
zapaprenu depresiju.

Smrznute sarmice

Preko tri granice,
kroz tri države
putuju na usijanim gumama
sa mnom, ka tebi
smrznute sarmice.

Koje u jednoj drugoj pesmi behu
amazonke u kupusnoj ćebadi,
a danas, u plastičnoj kutiji
kapitulirani odred nekad besnih cura
što im ponovo rastu sitne
pirinčane dojke.

Majka mi reče -
kad zasečeš nožem,
grudvica mesa i pirinča
treba da bude čvrsta, kao srce.

A liske kupusa na dlanu
svijaj nežno, strpljivo, polako,
da ne proviri ništa
od zgusnute slasti.

Jer istoriju ljubavi ne čini drugo
do dokumentacija apetita
i ako srce ima sopstvenog boga
taj je trbuhozborac, nema sumnje.

Na početku ti rekoh
"Moćna sam žena"
i smeših se, šiparica velegrada,
što svaki ulog dobitkom meri.

A sutra ću ti, kad doputujem,
šapnuti: razlistaj me polako,
kao kapituliranu sarmu,

posrči i slani sok, obliži tanjir
kojim zamenih sve lažne oreole.

Gle, rastu mi nove, pirinčane dojke.
Pod jezikom pupi lorberov list.
I pored znanog srca, još jedno.

Što ne uložimo u ovu ljubav,
uložićemo
u dobre pihtije, dušo.

Brojim tačkice

Jedan, dva, tri,
dvadeset, trideset,
četrdeset.
Trag vrapčijih nožica
utire mekani put
po tvojim leđima od snega.

Svetlije bliže mestu gde mali beli most
vodi do okrugle hidroelektrane,
tamnije, mekoj kotlini u kojoj kičmena pruga
ostavlja prerano usnule vagone.

Pedeset, sedamdeset, sto.
Je li im to dosadilo jednolično nebo?
Jesu li se odlučili da nesaglediva rastojanja
zamene daljinom što se može
premeriti šakom ili vrhom prsta?

Ni šum krila, ni tiho "dživ, dživ",
ni sitnih pahulja po postelji
što bi ih otresao
samo jedan titraj repa.

Samo tvoje ruke pod jastukom
kao meko korenje,
jedan tihi predeo od pepito
išaranog snega
i negde daleko, nad nama

prigušen zveket

kao da neko kucka kašičicama od srebra
o prevelike tanjire i traži
da mu za slatkiš donesu majušne tacne
ne bi li se i kremasti kolač i on
do u beskraj

prelivali, prelivali, prelivali
preko glatkog ruba.

Vazduh koji udišemo

Mojoj babi, iza onih kapija

Moji prsti su preuski
za tvoje prstenje, krupno i oblo
kao okrunjena parčad retkih, važnih
reči: treba odgonetnuti redosled niza
na svakoj ruci, a kažiprst
krunisati srebrom
"jer tako kraljice nose"
i značenje se ne krije samo u sadržini
već i u mudrosti rasporeda
delova njenih;

Moja kosa nije tako gusta, oštra
da bi znala nositi pod sobom
bujnost tvoje polarne lisice, svijene
oko vrata, "oružje svake prave dame"
i moja vera u sebe, kolebljiva je zver,
a moj ponos, brbljiva zamka usta punih
zemlje i trave - katkad mi se čini
da pod svojim lisičijim osmehom
ne skrivam ni bogzna kakvu mudrost
ni slatko lukavstvo ženske ćudi;

Iz tvog novčanika, što mi ga dadoše
viri par stodinarki, ostatak poslednje penzije,
skromni talog onih koje si mi u džep
spuštala krišom
i čije odbijanje bi propratila
suzama i molbom - "počasti se,
kupi sebi nešto lepo, al ekstravagantno,
kako baba voli, idi sa Alešom na večeru" -

Da li to sad pokušavaš, skrivena
da uspostaviš ponovo poredak stari

ili se možda tvoja nevidljiva ruka trudi
da moj dolazak proprati
istim ritualom čašćenja -
hoćeš li to da mi poručiš
da večnosti tamo nema, već da je ovde?

Tvoj lornjon, tvoje ukosnice, i par drahmi
iz doba vojne hunte,
tvoja tablica za pisanje i parfem
korišćen i pred dolazak medicinske sestre -
"jer ženstvenost i dostojanstvo
čuvati moraš, do poslednjeg trenutka" -
sve me to poražava, draga moja,
vazduh koji udišemo samo je višak
nećijih velikih pluća
i ne znam, hoću li moći, hoću li znati
po tvojoj želji, dočekivati i ispraćati
uspravnih leđa
i prekrštati noge u lepim cipelama,
a da se ne vidi da mi kolena
pomalo drhte

Prvi led

Spustiš grančicu, duneš u list,
otvoriš nečujna vrata za prigušeno svetlo
koje ne otkriva da li se to dan bliži kraju
ili se najavljuje jutarnja oluja:

tako se tvoj prst dotakne mog lica,
spusti niz čelo, proputuje nosnu autocestu,
pronađe zatvoren vulkan na bradi
i proveri toplinu tamnog ruba.

Spustiš grančicu, duneš u list,
ali list sklizne na jastuk
i vrata se otvore,
sa tihom škripom:

Oh, oprosti dragi, otkucava trideseta,
i počinjem da koristim
noćnu kremu, marke *Afrodita* -
moji večernji poljupci su masni,
a tvoji prsti klizaju se
i padaju po mom licu

kao nesigurni mali klizači,
po prvi put
na još nesigurnijem prvom ledu
pod kojim se još uvek može nazreti
po koji zaboravljeni plovak
i po koja smela,
mada sitna riba.

O

Skinuće ti trag karmina sa zuba
u trenutku dok budeš
govorila o nečem sasvim važnom, brižljivo,
vrhom najnežnijeg prsta, reći će:
tvoja petlja na čarapi
vodi sve do Pariza i natrag, doduše
aplikacija na njima je dobra, ukusna,
po poslednjoj modi, štipnuće te
za trbuščić, reći: E, malo si mi se
ugojila, draga; jednim potezom prsta
skinuće ti trun maskare sa lica, nežno,
kao da dečju guzu brišu, i perut, tu perut
sa tvog sakoja, kao da je sneg što si ga unela
u dom njihov, nehotice, rukom umesto metle
pospremiće sa osmehom na licu,
Je li još uvek imaš problema sa zubima,
mila, ti se baš sjaje, reći će, porcelan,
porcelan, tražeći i tamo gde porcelana nema,
ženska solidarnost, trun do truna
solidarna uvek

*Prema Revolonu, Max Factoru, Lisci,
Palmolive-u, Lorealu, Max Mari,
Nivei, Polzeli i Oil Olazu,*

I reći će - ne, svet se ipak ne vrti
samo oko vrha naše Štikle

Odvodeći svog anđela čuvara
pravo u solarijum i
otkuvavajući mu krila
u omekšivaču, za dostojne suze
i u varikini, za dostojno nebo
sasvim neodređenog pola

Lajke na Mesecu

Lako je biti jedina kučka na Mesecu:
vrckanje tvog repa i zurenje u krater
za koji misliš da je prazna činija
dobijaju metafizičku vrednost;
nemaš više ni na koga da laješ
osim na neku zastavu, snimiše sve
i umesto koske pružiše ti mikrofon,
al ne snimiše kako si podigla nogu
u nameri da se popiškiš kraj nje;

Lako je biti
kad tvoje krpelje otkupljuju muzeji

Lako je biti jedina kučka na Mesecu,
teško je biti jedini Mesec nad tolikim kučkama
koje bi sve da pišu poeziju
ali tek pošto te polizu,
dobro probave celog
i onda spuste u meta-travu
kao beli brabonjak, dajdžest izdanje
od samog ličnog iskustva

Prolećni zanati

Neka mala ptica
propevala,
progovorila dve tri reči
i pokakila se na terasi obasjanoj suncem.

Ptica tako mala
da bi čak i kutija šibica
prerastala raspon njenih krila.
Njene oči, tek polovina fosfornog zrnca.

Iz sićušnog brabonjka
izrasla detelina
sa četiri lista:

Naša sreća govori nemuštim jezicima
i jezikom dobre probave,
prevazilazi svoje razloge
i ne bira mesto gde će da se dene.

Treba ćutati, istina je:
to sunce nad nama,
što ga više pominjemo
to više raste
u zlatna vešala.

Oh, kako sam ljubomorna

Proleće, a ipak sneg

Sanjam
neke čudne žene malih grudi:

da bi ih držao u ruci
nije ti potreban ni dlan

već samo dva prsta
kao vrh pincete

i nešto imaginacije, zar ne,

i sitni, vlažni sneg
koji ti upada u cipele
ne bi li prag koji prestupiš
bio što topliji, što mekši,
što podatniji tvrdim đonovima

Sanjam
neke žene malih grudi
što svetle u mraku uglavnom crveno
i ponekad fluorescentno

Njihove bradavice su
dugmići radio aparata koji ti nudi
pozdrave i želje, minut za bluz
jutarnji i noćni program,
literarni noćturno i sav taj džez,
kontakt emisije u kojima
voditelj zna da čuti,

nežan vazduh između megaherca

Sanjam i u snu
dok vrtiš dugmiće udesno, ulevo

duž te podnošljive skale, moja usta se
otvaraju i
između ove i one stanice drugog reda
htela bi da odzvone
Džeretov Kelnski koncert
ali oglašavaju se tupim
sasvim tupim šumom

i sneg postaje sneg
i prag ostaje prag

Tupa igla

Bilo bi potrebno biti i pomalo lud
da bi rekao glasno: tuga je to.

A ipak:

danas sam poput čokoladice
Životinjsko carstvo
koju sam redovno jela
na putu ka baletskoj školi.

Tanka je ta slast.

I nema sličice pod njom,
nema male zveri
da se oglasi rikom.

Fabrička greška, srce, danas,
i to je to,
neko drugi onuda korača.

Dostižu nas oni dani

čiji početak i kraj se spajaju:
jedan krajičak konca do drugog
nad težom tupe igle.

U lepljivo popodne, male stvari teže jednini:
trebalo bi odvojiti jednu četkicu za zube od druge,
tečnost za sočiva kupiti po prvi put samo za sebe,
u džezvu izjutra naliti duplo manje vode.

I Sunca već nema, osim u *Jaffa keksu*.

Pozor! Pesnik

Na svetski dan poezije
uplaših se:
naleteću na pesnika u supermarketu.

Hleb će mi ispariti iz ruku.
So će automatski postati biblijska.
Iza staklenog rafa
svako meso biće deo i mog tela.
I svaka kost citat Adamovog rebra.
Među policama sa destilatom
anakreontike u vinskim bocama
moći ću da preživim samo unapred pijana.
Iz vreća sa krompirom
proviriće Šejmas Hini:
odnesem li ga kući, želeću još samo
da budem ljupka ovčica na irskim poljima.

Mogla bih da kupim još samo
neopevani kečap,
hranu za pse, bar ona nije ovekovečena u čudo
ili toalet papir: ljubavna mitologija
još uvek nije stigla do WC-a
niti je ko uporedio svoju tugu
sa napuštenim bideom.

Mada poezija, pesniče moj, jeste bide -
da bi se ugnezdio u njoj
ipak ti duša mora posedovati
nešto ženske mekote.

Na svetski dan poezije, uplaših se:
preplavili su ulice
poput ptica iz Hičkovog filma.

Posle takvog iskustva
zaustaviću se ispred rerne

kao Silvija Plat.
I još ću razmišljati
šta da stavim u nju.

Ljubljanska siesta

Popodne, kada je ceo svet
De Kirikov trg.

Čini se, epidemija vlada
tim gradom.
Samo kratke senke
žardinjera i kontejnera
seku duge senke
zgrada i uličnih stubova:
isprobane, ukrštene, položene sablje.

Stvari su sklone kretanju
još samo u nečijem retrovizoru.

I ti, poput saobraćajnog znaka
na kome piše: "Pazi, odron!"
a čak i slepci
odavno idu drugim putem.

Poslastičarnica "Korzo"

Na mene veje nerafinirani šećer u prahu,
čudno neko vreme danas, dragi,
odvedi me u poslastičarnicu "Korzo"
samo tamo hoću: gde su stolnjaci
još uvek plastični ili karirani i rupa od žara cigarete
ostaje deceniju celu tamo gde je pustiš, tamo
gde su pepeljare od plavog, žutog
ili crvenog metala zbog sitnih lopova tu
i na čašama se još uvek svetle
kapljice od pranja i nema esspressa,
postoji samo oštra turska
u šoljici sa oreolom plavog ruba

U poslastičarnicu "Korzo"

Gde kelneri još uvek ponosito nose
brkove i ciglaste sakoe a bele ortopedske
cipele kelnerica vuku se po tek umivenom podu
kao leci izbačeni iz koju deceniju
zakasnelog aviona
i sav žagor korzoa koga odavno nema
skrio se u escajg
i dno kašičice koju ćeš uroniti u šampitu
pruža jedinu pravu,
obrnutu sliku

Na mene veje nerafinirani šećer u prahu
čudno neko vreme danas, dragi,
odvedi me u poslastičarnicu "Korzo"
samo tamo hoću
ostalo je još malo

pretvore li i nju u internet kafe
dam glavu: neće mi preostati drugo
do da postavim svoj seksi sajt
i postanem PR

virtuelnih krofnica

Zrnce soli

(preljubnička balada)

U prolećni popodnevni dan
kreneš u grad sa jednim ciljem:
treba pod hitno naći ljubavnika.

A umesto u kafić, skreneš
u robnu kuću i kupiš:
masline, Camambere sir, šampon za kosu
i paket gumica za slavinu
iz koje danima već
tiho kaplje.

Celo prepodne tvoja suknja
beše kandilo
koje oglašava nečije tuđe
svece i praznične oluje.

Celo popodne i svečeri
ona je poklopac
pod kojim ključa
sasvim čista, skoro destilovana voda
namenjena
za jedno jedino zrnce soli.

Toliko vode
oko samo jednog zrna.

Toliko gumica
oko samo nekoliko kapi.

Uh.

Olovka piše srcem

I vidiš: kroz nečije zenice
već dugo
srca dve olovke oštre se
od sebe sama.

I vazduh je pun trunja
kao da struže i delje
cela pilana.

I nadaš se portretu, skici,
krokiju, ili barem ovekovečenju
u Maljevičev kvadrat:
sve su to lepe varijacije.

Kad ono, od cele tebe -
ni nacrt ni linija ni reč:
samo nevoljni znak
interpunkcije.

I kažeš: i to je nešto
i već gradiš
postelju za dvoje
od čistog srca i piljevine.

Čistka

U jeku krečenja stana
reših da krenem sa bibliotečkom čistkom
al bacih samo katalog izdanja iz '85-e
i knjiga poezije, nekoliko.

Od tada se police ljuljaju i škripe
kao tuberkulozna pluća nečija, davna,
a za Dostojevskog uporno se lepi
osinje gnezdo, kao meta-kazna.

I svake noći, iz imena tvog Osipe M,
putuje omča do mog vrata
i glava se, ipak, spušta sama:
svih mojih telefona brojke su u tebi.

505 sa crtom

Koga da se plašiš, od čega da bežiš?
Od svega pomalo,
ni od čega previše.

Ali najviše od onih
čiji je mozak
dvaput polizana bombona
505 sa crtom
ostavljena da leži, zalepljena
za veliki, beli tanjir
poput oreola.

Što manja bombona-mozak
to veći tanjir-oreol.

I svetost ušećerena onoliko
koliko može podneti praznine.

Zaviri

Ceo svet može se svesti
na sadržaj ženske tašne:
nešto šminke,
nešto sitniša
za prevoz između dve daljine,
jedan dolar, savijen
pored lične karte
i koja maramica
za povremene sline,
članske karte i ključevi
za povremene sline,
članske karte i ključevi
za brave koje su zamenjene
i za one koje će to tek biti,
spiskovi već kupljenog
i spiskovi nepronadenog,
i vizit kartica skupog restorana
kao dokaz da smo već siti,
sredstva za smirenje,
flaster za kratkotrajne rane,
skladište karata
filmova odgledanih još lani

i par fotografija radi sigurnosti
da onih koji su na njima, zaista ima,
i ogledalce radi sigurnosti
da su nekom drugom odbrojani dani,

I par neplaćenih računa
i na privesku za ključeve
par babuna,

i poneka bombona
i ponekad bomba.

Love poem

Povšetova 44

Kao taj voz, što godinama prolazi
pored kuće, pa ga ne čuješ,
jer uho ga podrazumeva, a onda,
najednom: zazvone tračnice, zasvetle
iskre u sudaru dva čelika,
i vidiš, lica putnika,
iako dovoljno daleka, brojiš sitne bore,
pratiš liniju prstiju koji preturaju
po torbi i traže - jabuku, nožić,
ili možda baš prazninu,
i seliš se na prvu stranicu
nepoznatih pasoša, i čuješ
nečije mrmljanje u snu ili uzdah
nečije ravnodušne miline, pa klizanje
karmina preko nečijih usana
u zaljuljanom WC-u, a onda
lepljivo gužvanje tkanine,
i kupuješ ono čega nema
i dobijaš stotruko više,

kao taj voz što putuje u parafrazi
između čas ogluvelog i čas sasvim
osetljivog uha, i kao kad,
tek ponekad,
pomisliš na disanje
i već ostaješ bez daha, tako

i da bi ljubav imenovao ljubavlju
potrebni su, između ostalog i
geografija navike
i istorija dvadesetine jednog
sasvim običnog poretka i veka

i potrebno je napamet znati
orbitu kretanja tvojih papuča
između postelje, kupatila i stola
da bih ponekad, ugledavši
belu kap jogurta na njima
pomislila: to je sperma
i krenula sa učenjem,
od samog početka.

Ničiji krevet

Pa i da se, konačno, skrasiš,
uvek je isto:

u nekom hotelu,
između usnulog recepcionerovog uha
i tvojih stisnutih usta
odzvanjaju varijante reči:

jednokrevetna
ili dvokrevetna
ili sa bračnom posteljom
ili sa pomoćnim ležajem.

Napolju, tako je tiho i tako tamno
i spuštaju se izrešetani čaršavi
kroz koje lagano curi
planetarni jed.

Sva opšta nesreća
u njihove rubove je ušivena.

Sva pojedinačna nesreća
u nagluvoj je veri
da je barem tvoj krevet
zaista tvoj.

I da između stopala i drvenog ruba
još uvek ima dovoljno prostora
da smestiš, ako ništa drugo
onda svoju,
crninu.

Sneg u cipelama

Ne gradi se kuća na zbirkama escajga
mada koja kašika više
ponekad dobro dođe.

Ne gradi se kuća na novim zavesama
mada drugačije poglede
s vremena na vreme
treba zakloniti novim platnom.

Da bi dom bio dom, između ostalog
treba ti i mnogo toga
čega bi se unapred
odrekao, vrlo rado.

Slušaj šta kažu Eskimi:
da bi sagrađio dobar iglo
godinama moraš da nosiš
sneg u cipelama.

I špenadlu, zaboravljenu
u okovratniku kaputa,
blizu žile kucavice.

Gradovi

U jednom gradu
tvoja senka je završila
u šoljici prve, jutarnje kafe
i bila popijena, pre nego
što su rub dotakla
nečija druga, očajna usta.

U drugom je ostala zaglavljena
između vrata sobe
u koju si se kladio
da ćeš ponovo ući.
Ali nisi. Pošteno.

U trećem je ostala,
ogledajući se u barici benzina
prelamajući dugine boje
i smrad svoj nazvala
mirisom
civilizacijskog prioriteta.

U četvrtom ti je iskliznula,
skoro sa celom dušom,
u interfon, jer je neko
veoma važan
stajao dole. I rekla je:
"Da, molim", i pogrbljena
ostala da stoji
iskrivljena u znak pitanja.

U petom je zavolela fasade
i ostala tamo, da brani
ostatke neverovatno lepog
od ostataka već davno
neverovatno raspadnutog.

U šestom se, sa stidom

sakrila u novčanik
i tek nehotice, obojila
tvoju sliku u ličnoj karti
u crno.

U sedmom je iscurela
kroz slivnik hotelske sobe,
zato što si ležao u kadi,
udvoje. Nije podnela
teret tako slatke
množine.

U osmom je ostala
još na granici
tako da si bio primoran
da kroz ceo grad
slediš samog sebe.

U devetom je poklopila
poput, senke, Crnjanskog,
senku, nekog, ptičijeg, krila
i dve smrti su se spojile
u nežnoj harmoniji.

U desetom, i pred desetim,
više je
čak ni u nejasnim tragovima
nije bilo.

Ili se, od svih tih malih selidbi
pretvorila u pouzdane brojke
ili je već pripala
nekom sasvim drugom.

Očajna razglednica

Na mene neće nalepiti markicu,
neće me poslati poštom,
Air mail otpada sa mene
kao moguće inostranstvo sa pasoša
koji putuje
samo u božju mater.

Jer ne nudim pejzaž
ni uokviren zalazak sunca
ni veštačke ruže u očekivanoj v(l)azi.

Prikazujem malo, gotovo ništa.
I nudim samo
predugačak, isuviše komplikovan,
i zahtevan tekst
na poledini

razglednice, koju niko
ne bi stavio u svoj džep.

Jer toliko reči nositi sa sobom
isto je što i nositi kamenje
od koga se ne gradi ni kuća
ni nečiji spomenik.

Vreme upotrebe
svešće me bar
na dobru reciklažu.

ŠTA IMA NOVO

Gradski otpad

(strah od prirode)

U šetnju ćeš odlaziti automobilom,
od drveća ljubiti
ono što ostane u retrovizoru.

Ugledaš li kravu, reći ćeš: Vidi, krava!
I mrlje na njenoj koži
postaće proćerdana nafta.

Ozepšćeš na jutarnjem suncu,
ogrejati se kod prve table
i saobraćajnog znaka.

Usred provalog polja
razmišljaćeš čas o literaturi,
čas o kilometrima što te dele
od najbliže apoteke:

glava puca od bola
zajedno sa jasnim vidikom
na četiri strane neba.

Ugledaš li ježa, reći ćeš: Vidi, jež!
I bodlje njegove
postaće mali minobacači.

Osedećeš na prejakoj mesečini,
izgoreti od viška melanholije
u suton koji predugo traje.

Kraj šćućurenog rukavca reke
priželjkivaćeš telefonske govornice,
u gustišu šimšira bar jedan
ozebli ljudski glas.

Nelagodnost tvoja rašće sa navalom vazduha.
Strah tvoj, sa viškom plavetnila.
Tvoj privatni pakao uskomešaće se
sa svakim novim sudarom
svetlosti i zenica.

Ugledaš li svoju senku
na pustom proplanku, reći ćeš: Vidi, senka!
I senka tvoja postaće mahovina
koja ni ovde ni onde
nema oko čega da obraste.

Tempi passati

(strah od 33-e)

U razgovorima će biti sve više budućnosti,
a sve manje vremena. Padaće sve same
sugestije za lakše, ali ne i za bolje.

A ulazeći, svakodnevno, u svoj stan,
ulazićeš sve više u spomenar. Ovde
one cipele. Promenjeni su samo đonovi.

A đon, čak i kada je bivši, pamti ulice.
Ako ne pamti đon, pamti jezik cipele.
Danas nešto pričljiviji od tebe. Biti pertla ...
Ali i pertle se prodaju u paru.

Ovde cipele. Onda gumeni dušek
čija punoća zavisi od dubine tvog daha.
I je li to vazduh, od prošlog leta,
čega u njemu malo ima. Ili uzdah.

Onda dušek. Tamo konopac za sušenje
veša. Ali, čak i on, razapet, danas stoji
pred tobom kao naplatna rampa.

Ako ništa drugo, stvari te pamte:
na fotografijama za ličnu kartu
već ličiš na ubicu mekog srca.

Zajedno sa pogledom, oštre se
i crte lica. I samo tuđe naklonosti
dodaju sfumato. Tamo gde treba.

A ulazeći, svakodnevno, u svoj stan,
ulazićeš sve više u spomenar. A možda
i u herbarijum: biti detelina, sa četiri lista,
nečija, želećeš sve češće. Sve duže.

Makar i presovana. Sa četiri lista,
makar u nagoveštaju.

Tako je meko u kravljoj gubici,
pravovremena plodnost zemljišta
ionako spada u *tempi passati*.

Toliko svetlosti

(strah od proleća)

Kada si se probudio, iznenadne i nedozvane radosti života u vazduhu je bilo već toliko, da ti se učinilo da je tvoje lice, prekriveno suncem, kraljevska posmrtna maska.

Sve što si video, izašavši napolje, pružalo je svoju raspričanu vedrinu do u nedogled:

mreškalo se, treperilo, ćućorilo, prhutalo, komešalo, brbotalo, strugalo nožicama, pulsiralo milionima srca; samo je tišina

dolazila odnekuda, iznutra,
i učinilo ti se, da baš iz tebe.

A tek šetnja kraj reke u predvečerje!

Bilo je to kao da dugu, nepodnošljivo dugu noć, sveže razvedeni samac provodi u spavaćoj sobi sa sveže zaljubljenim parom.

I do zore zuri u njene soknice, poput dve meke mačje šape brižljivo prebačene preko naslona stolice.

I pita se, satima, da li su stvarno tako bele, čime li ih samo pere, ili je to od mesečine.

A na stopala ne pomišlja, ni u kratkom snu.

Na pomoćnom ležaju.

Stvar

(strah od kompjutera)

Ona zrači. Vidi te tamo
gde samog sebe još nisi.
I ono što propustiš pamti.

Donese ti pod nos, nežno,
na pinceti. Tako neprimetno.
I, gle, odjednom, ceo tovar.

Pismo ljubavnici, šefu i prijatelju
svodi se na isto. Pišeš sve češće,
a najviše te je u zarezima,
ako ih uopšte ima.

Što više pišeš,
to veći strah da se sretneš.
A već si opisao sve delove tela.
A već govorio volim te.

Tvoje lice se ogleda u ekranu
i izgleda kao na rendgenskom snimku.

Sve same kosti.

A što je bio pogled
meri se dubinom crnih rupa.

U njima rastu mala deca,
veliĉine fosfornog zrnca, koje
naravno, kao i pelene, svetli.
Deca što ne znaju za bolje.

I već miriše na sumpor.

Ženska strana

(Strah od same, samog, sebe)

Na kilometar od popisa groblja
iza ugla Palate pravde
i ne-tako-daleko od gradske vlade
a u samom predvorju kulturnog hrama
koketno se pručila ženska strana.

Na klupi,
u zaboravljenim novinama.

Uvek na kilometar do
Uvek iza ugla
Uvek ne-tako-daleko
Uvek u samom predvorju

Jedan okrnjeni raj
goroko-sladak kao kampari
traži svoj izgubljeni pakao

A pakla nigde,
A ni raja nigde,

Jer ga je neko okrznuo ramenom
i odvalio mu pola biste
zajedno sa onim,
tako važnim delom srca

Da se to zove pakao
bio bi barem topao.

Beleška o pesnikinji:

Ana Ristović je rođena 5.4.1972. godine u Beogradu. Diplomirala je srpsku književnost sa opštom književnošću na Filološkom fakultetu u Beogradu. Do sada je objavila četiri zbirke poezije: *Snovidna voda* (1994), *Uže od peska* (1997), *Zabava za dokone kćeri* (1999), *Život na razglednici* (2003). Dobitnica je *Brankove nagrade* (1994), za knjigu *Snovidna voda*, nagrade *Branko Miljković* (2000) i nagrade sajma knjiga u Igalu za knjigu *Zabava za dokone kćeri*, kao i nemačke nagrade *Hubert Burda Preis* (2005) za mladu evropsku poeziju. Njene pesme su prevedene na engleski, nemački, slovenački, finski, švedski, bugarski, makedonski jezik i zastupljene su u nekoliko domaćih i inostranih antologija. Bila je urednica revije za kulture *Balkanis*. Član je Srpskog književnog društva i PEN centra Srbije. Živi u Beogradu.

Sadržaj

SNOVIDNA VODA (1994)

1.....	5
U našem uhu drugačiji je zvuk.....	6
Zemljište.....	7
Onda.....	8
* * *	9

UŽE OD PESKA (1997)

Tata.....	10
* * *	13
* * *	15
* * *	17
* * *	19
* * *	21
* * *	23
* * *	25
* * *	28
* * *	29

ZABAVA ZA DOKONE KĆERI (1999)

Paund pruža prst.....	32
Viva Chile!.....	34
Lajbnić.....	36
Posle dvehiljadite.....	38
Opipljivo.....	40
Rajska pesma.....	42
Pre tridesete.....	44
Lingua franca.....	46
Mišima.....	48
U policijski čas.....	50
Licem u lice.....	52
Oko nule.....	53

ŽIVOT NA RAZGLEDNICI (2003)

Autostop.....	56
Podzemna ljubav.....	58

Jezik, moj jež.....	60
Tolari i dinari.....	62
Smrznute sarmice.....	64
Brojim tačkice.....	66
Vazduh koji udišemo.....	68
Prvi led.....	70
O.....	71
Lajke na Mesecu.....	72
Prolećni zanati.....	73
Oh, kako sam ljubomorna.....	74
Tupa igla.....	76
Pozor! Pesnik.....	77
Ljubljanska siesta.....	79
Poslastičarnica "Korzo".....	80
Zrnce soli.....	82
Olovka piše srcem.....	82
Čistka.....	84
505 sa crtom.....	85
Zaviri.....	86
Love poem.....	87
Ničiji krevet.....	89
Sneg u cipelama.....	90
Gradovi.....	91
Očajna razglednica.....	93
ŠTA IMA NOVO	
Gradski otpad.....	95
Tempi passati.....	97
Toliko svetlosti.....	99
Stvar.....	100
Ženska strana.....	101
Beleška o pesnikinji.....	102